

hvad der tjener til deres Gavn og have ikke ladet være at overveie de Spørgsmaal, som her ere fremdragne af det ærede Medlem. At de komme ad en nemmere Vej til England, naar Banen f. Ex. blev lagt enten til Hovedgaard eller Lvingstrup, er jo siensynligt, men da der ikke er Nogen; der har meldt sig til at anlægge denne Bane, hvormod der har været overveitende Stemning for, at Banen skulde anlægges til Aarhus, forekommer det mig, at det ikke har saa megen praktisk Betydning, thi naar der ingen Bane kommer, kan det ikke nytte at sige, at det vil være billigere at sende det ad den Vej, naar der ingen Bane er og ingen kommer. Det ærede Medlem talte om, at denne Bane var meget dyrere end den fra Odense til Bogense. Det er jo ganske naturligt, thi denne Bane gaar gjennem et Land, der kaldes „Sletten“, og som er fladt. Derimod er det bekendt — og det veed det ærede Medlem, som kjenner Egnen, jo meget godt — at det er et meget vanskeligt Terrain, hvorigjennem en stor Del af den her foreslaaede Bane skal gaa; saa kan naturligvis Jordarbejdet ikke blive saa billigt her som ved Odense-Bogensebanen. Spørgsmaalet er, om det, Alt vel overveiet, er bedre for Egnen at lade være at anlægge Banen gjennem dette kuperede Terrain, end at anlægge den med den Jorddyrelse i Forhold til en Bane i en anden Landsdel, som der her er Tale om. Naar det ærede Medlem mente, det var uklart, hvad jeg havde villet, forekommer det mig, at han nu vistnok ikke kan være i Uklarhed om, hvad jeg vil, og det har forundret mig lidt, at han vilde angribe det foreliggende Lovforslag, fordi der foreslaaet et Statstilskud, efter at jeg har oplyst iforveien, at det behøvedes ikke, og derfor frafaldtes, saaledes at det ikke mere ligger for. Det ærede Medlem talte om, hvorfor jeg havde foreslaaet dette Tilskud. Det skal jeg sige. Jeg har efter Utringer, der fremkom i det Udvalg, der nedfattes i Sessjonen 1876—77, havt den Formodning, at der maatte kunne komme en Tid, da man vilde anlægge Oddebanen med et større Tilskud fra Statskassens Side. Da det nu ikke forud kunde være mig bekendt, hvor stort Tilskud der i det Hele behøvedes, og da jeg ikke ansaa det for billigt at lade Egnen alene udrede hele Summen, men mente, at der maatte komme Bidrag andesteds fra, indsatte jeg den § 4, der stod i Lovforslaget fra Først af; men efter at jeg nu har erfaret, at der andesteds fra end fra Staten kan faas Bidrag, nemlig gjennem de Entreprenører, der ville anlægge Banen og altsaa anse den for en rentabel Bane, er det jo en Selvsølge, at jeg ikke har villet opretholde Begjæringen om Statstilskud, det vilde blot være overskudigt og dernæst naturligvis vanskeliggjøre Lovforslagets Gjennemførelse. Spørgt skal jeg ikke opholde Thinget

længere; det ærede Medlem har andre Anskuelser end jeg om mange Ting, men jeg vil ikke trætte Thinget med at søge det udjævnet, da det vist er uden syndelig Betydning, hvorvidt det ærede Medlem og jeg ere uenige om Et eller Andet.

Tauber: Den Diskussion, der har været ført mellem den ærede Forslagsstiller (Winther) og det ærede Medlem for Ribe Amts 2den Valgkreds (Hvid) er jo navnlig gaaet ud fra de lokale Spørgsmaal og de lokale Interessers Synspunkt. Vi skal ikke blande mig deri, da jeg ikke er nøie bekendt med de lokale Spørgsmaal derovre i den Egn, men jeg skal kun tillade mig nogle Bemærkninger fra Statens Synspunkt, som jo ogsaa maa ligge os noget paa Hjerte i denne Sag. Det er setfølgelig vanskeligt for mig, som for Enhver, at tale om dette Lovforslag, da jeg indtil jeg kom her til Mødet har troet, at det dreiede sig om noget ganske Andet, end jeg nu faar at vide, at det dreier sig om, og jeg skal derfor indskrænke mig til ganske almindelige Bemærkninger i saa Henseende, idet jeg slet ikke veed, hvad der er eller vil blive den virkelige Mening med Sagen. Jeg skal tillade mig for det Første at udtale som min Anskuelse, at det efter min Mening ikke vilde være rigtigt og forsvarligt at give Koncession til et Baneanlæg, som vil koste omtrent 400,000 Kr. pr. Mil, selv om alle Bengene skulde staffles tilveie ved private Tilskud. Vi have jo Erfaring for, hvorledes det gaar, naar de Private ikke kunne staa sig og man tør vistnok temmelig afgjort gaa ud fra, at et Baneanlæg af tredje Rang — det er jo denne Bane, som alle de andre Baner, der have været eller blive omtalte idag — ikke kunne betale sig, naar den anlægges for 400,000 Kr. pr. Mil. Lige vi f. Ex. den østjydske Bane for os, oplyses det jo i Landstingets Betænkning, som er afgivet i denne Samling, at Anlægskapitalen har været omtrent 392,000 Kr. pr. Mil, og det er vel bekendt hvilket økonomisk Resultat det har ført med sig, nemlig at ikke blot ikke Staten fik nogen Rente af sine Penge og Aktionærerne af deres Penge, hvilke udgjorde omtrent Halvdelen af Kapitalen, men at der ikke engang var tilstrækkeligt ud af Driften til at betale Rente af den Halvdel omtrent, som de skulde laane paa Præferenceaktier eller ved den bekendte Omsætning, ikke engang dertil var der Penge og efter hvad det ærede Medlem oplyste, da han forelagde Lovforslaget, vil jo Anlægskapitalen for den Bane, han dengang, forelagde, blive noget højere pr. Mil end Randers-Oreanaabanen. Efter hvad han oplyste dengang vil den blive 405,000 Kr. pr. Mil, hvormod Randers-Oreanaabanen kun kostede 392,000 Kr. pr. Mil.